

NAUJIENOS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, January 10-12, 1951

Nr. 7

SOVIETŲ VERTĖJAS ATBĖGO Į VOKIETIJĄ

RADIJO PROGRAMA VASARIO 16

Lietuvių ir anglų kalbomis programos Vasario 16 d. proga radijo valandėms, ruošia Amerikos Lietuvių Taryba. Anglų kalba įkalbės Lojolos universiteto profesorė dr. Agnesina Dering, kazimierietė, o lietuvių kalba — ALTo pirm. dr. Kazys Šidlauskas ir akt. D. Markelytė.

Radijo valandėlių vadovai, kurie tas programas norėtų gauti, prašomi tuojau pranešti ALTo, adresu 2606 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

INFORMACIJOS P. AMERIKAI APIE LIETUVĄ

ALTas užmezgė ryšį su talentingu lietuviu laikraštininku A. Mičiudu, kuris gyvendamas Argentinoje dirba TELAM žinių agentūroje ir per kurį informacijas apie Lietuvą bus galima pateikti Pietų Amerikos spaudoje ir radijui.

A. Mičiudas kaip laikraštininkas dalyvavo Madrido konferencijoje ir grįžęs į Argentina per TELAM agentūrą Pietų Amerikos spaudoje davė plačių informacijų apie Vlado Šakalio iš Lietuvos atvežtas žinias, apie jo keliamą reikalą atsukti Rihentropo-Molotovo pakta, kuriuo buvo nulemtas Lietuvos užgrobimas. Mičiudas painformavo apie JAV delegacijos II pirmininko Kampelmano pareiskimą, kad Maskva laužo žmogaus teises Lietuvoje.

A. Mičiudas ALTo pranešė, kad V. Šakalio perteiktas ir kitas žinias apie Lietuvą perdavė Paragvajaus, Peru, Bolivijos, Čilės, Urugvajaus ir Brazilijos laikraščiai.

BOLŠEVIKŲ NUZUDYTIJŲ SAULIAI

Lietuvių šaulių Sąjunga Išeivijoje išleis leidinį apie bolševikų nužudytuosius šaulius. Jau turima keletas šimtų pavardžių ir pagrindinių informacijų apie nužudytuosius.

Visi, žinantieji apie bolševikų nužudytus šaulius Lietuvoje arba apie numirusius Sibire, prašomi žinias apie juos ir nuotraukas siųsti šį leidinį ruošiančiam kun. J. Prunskui, adresu: 2606 West 63rd Street, Chicago, IL 60629.

(ALTo Informacija)

— Dr. Kissingeris pasitarimuose su Izraelio politikais bandė juos įtikinti, kad kuo greičiau susitartų su Jordanija ir pasirašytų taikos sutartį.

KALENDORĖLIS

Sausio 10: Rugailė, Ginvilas.
Sausio 11: Vilnė, Andrius, Nameda, Gryžulis, Zyngantas.
Sausio 12: Arkadas, Gludė, Abaris.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:34.
Oras šaltas.

SALVADORAS RUOSIAMS RINKIMAMS

SAN SALVADOR, Salvadoras. — Pulkininkas Jose Guillermo Garcia, penkių žmonių vyriausybės narys, trečadienį paskelbė, kad kraštas ruošiamas rinkimams. Dabartinių metų kraštą valdo penkių žmonių chunta, tvarkanti visus ekonominius ir politinius krašto reikalus.

Pulk. Garcia paskelbė, kad vien pernai Salvadore žuvo dešimt tūkstančių žmonių. Krašto vyriausybė perėmė Salvadora karo apygardų viršininkai, daugumoj kariškiai, pulkininkai. Kraštas neaprimo, maištavo įvairios grupės ir kraujas liejosi kiekviename didesniame mieste. Maištininkai neėjo pagrobti krašto valdžią ir įvesti savo tvarką, bet kariai neleidė Castro šalininkams saugiai užimti. Ir karininkai ne kartą labai žiauriai elgėsi.

Vyriausybės priėjo išvados, kad krašte reikia būtinai praveisti demokratinius rinkimus. Kariai nori, kad krašte būtų sudaryta demokratine vyriausybė, kuri galėtų vykdyti tvarkytį ne tik politinius, bet ir kitus ūkinius reikalus.

R. SPENCER OLIVER CHICAGON NEATVYKS

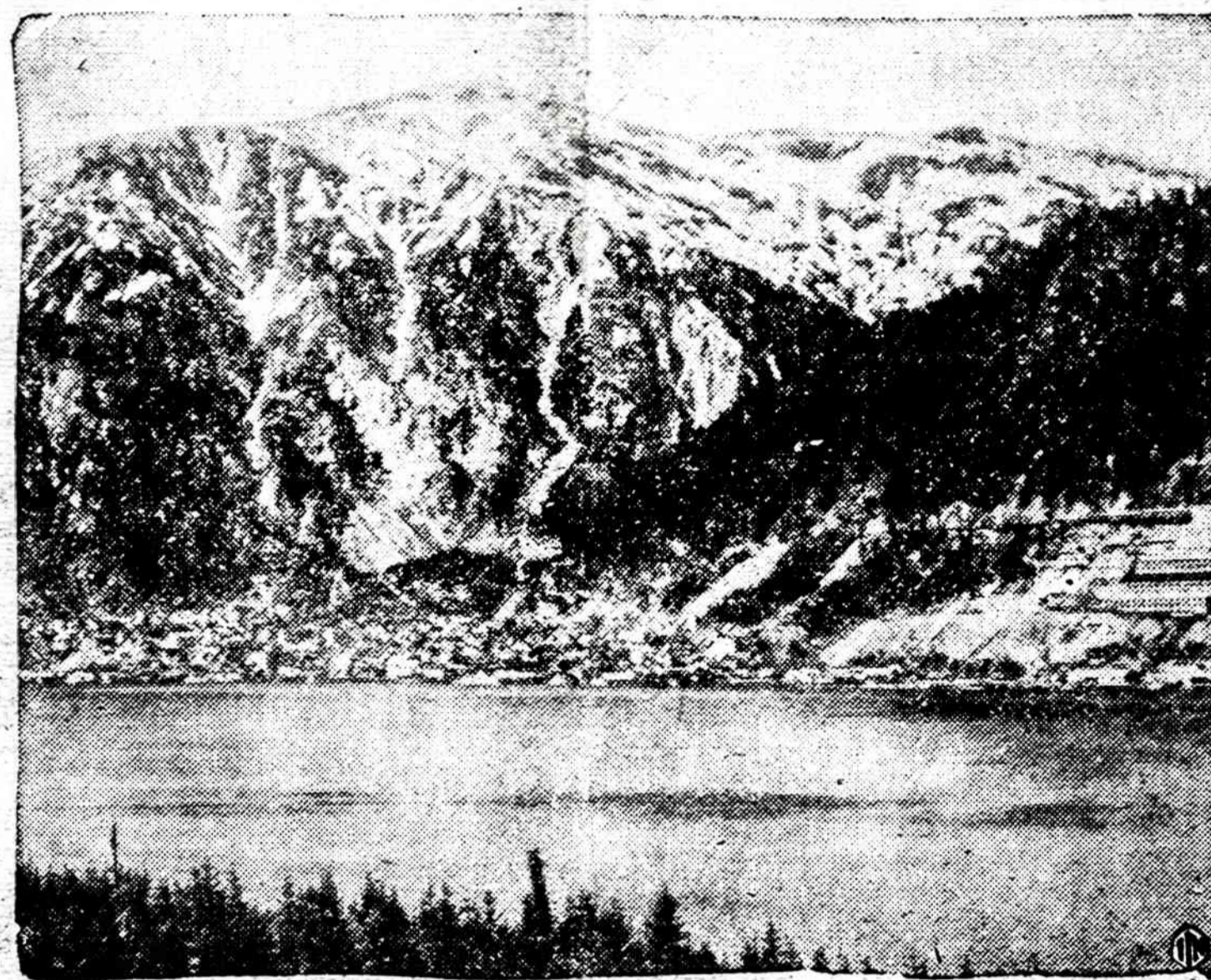
Vakar įdėjome ALTo Informacijos pranešimą, kad sausio 15 dieną Chicagon atvyks teisininkas R. Spencer Oliver ir ukrajiniečių salėje skaitys paskaitą apie Madrido konferenciją.

Šiandien tas pats ALTas pranešė, kad tarptautinės teisės specialistas Spencer Oliver tą dieną į Chicago neatvyks ir jokios paskaitos neskaitys, nes jis ir vėl privalo išskristi į Europą. Jeigu jis kada galės atvykti į Chicago, tai čikagiečius painformuos.

NUSKENDO BRAZILIJS LAIVAS

MACAPA. — Antradienio naktį Jari upėje, įtekančioje į Amazonę, atsismušęs į smėlio užtvarką, nuskeno medinis laivas. Juo važiuo vaikų ir jų motinų ekspedycja. Žuvo mažiau 120 asmenų, 186 buvo išgelbėti. Manoma, kad žuvusių gali būti iki 220 asmenų.

Tokie laivai plaukioja Amazonės upeje ir jos baseine. Jis galėjo vežti apie 150 žmonių, o vežė daug daugiau.

Šiaurės Amerikos kalnų viršūnės užverstos dideliais ledo klodais. Šaltis rakina ežerus ir upes.

SOVIETŲ SAJUNGA STATO DIDŽIULIUS POVANDENINIUS LAIVUS

JIE DESIMT KARTŲ PAVOJINGESNI LEKTUVNESIAMS UŽ DABARTINIUS

WASHINGTONAS. — Praeitą pavasarį žvalgybos satelitas atsiuntė informaciją, kad Baltosios jūroje esančio Severovinsko uosto laivų statykloje, netoli Archangelosko, yra statomi naujo tipo didžiuliai povandeniniai laivai.

Tolimesnėmis žvalgybos duomenimis tai yra didžiuliai puolamieji povandeniniai laivai, vadinami slaptazodžiu Oscar. Jie bus panaudoti prieš lėktuvnešius, kuriems sudarys dešimt kartų didesnį pavojų, negu dabartiniai. Oscar tipo povandeniniai laivai yra ginkluoti svediniais, kurie savo taikinius galės pasiekti net už 200 mylių. Dabartiniai povandeniniai laivai sėkmingai kovoja prieš lėktuvnešius tik 20 mylių nuotolyje. Lėktuvnešius suogia įvairaus tipo laivai nuo pavandeninių laivų atakos. Jų užduotis bei veiklos plotas žymiai padidės, kas kelia laivynui susirūpinimą, neįėjant panikon.

Tikrumoje Oscar nėra didesnis už Amerikos didžiausią povandeninį laivą Trident. Bet jis nėra skirtas kovoti prieš lėktuvnešius ar karį laivus. Jo paskirtis yra leisti tarpkontinentines tolumo skridimo raketas. Sovietai taip pat turi tokio tipo povandeninių laivų, žinomų Typhoon vardu.

Manoma, kad Oscar pagaminimas iš titanius metalo, turi 10,000 tonų, varomas atominė energija, gali plaukti 40 mazgų per valandą ir giliau pasinerinti. JAV laivynas skubiai ieško prieš jį kovoti efektingų priemonių.

PILNAI SUDARYTAS NAUJOS ADMINISTRACIJOS KABINETAS

WASHINGTONAS. — Ketvirtadienį paskelbta, kad Specialios prekybos reprezentantu pakviestas Respublikonų partijos komiteto pirmininkas Bill Brook, 50 metų amžiaus. Neuzilgo bus paskelbta visa ekonominė patarėjų taryba.

Taip pat oficialiai pranešta, kad Baltųjų Rūmų gydytoju pakviestas dr. Daniel Ruge. Jis yra pažįstamas prezidentienės Nancy Reagan. Ji ir dr. Ruge praktikavo Northwestern universiteto klinikoje neurochirurgija.

KRITIKUOJA SINATRĄ

Washington Post ir New York Time kritikuoja dainininką Frank Sinatra, pakviestą vadovauti prez. Ronald Reagano inauguracijos banketu programoms. Jam primetami ryšiai su kriminalo sindikatu. Būsimasis Gen. prokuroras William F. Smith pakaltino minimus laikraščius neteisingu žinių sklaidimu.

Frank Sinatra laikomas Amerikos patriotu ir Amerikos prezidentu draugu bei gerbėju. Jis padėjo suorganizuoti inauguracijos balius prezidentui John E. Kennedy.

ATŠILĖS ANTARKTIKOS LEDAS

USUAJA, Ugnies Žemė. — Iš pietų atšalio (Antarktikos) atimamės žinios sako, jog pietų atšalio šimet yra gerokai atšilęs. Mokslininkai bijo, kad neplyštų Ross ledo kalnai ir netikrų j vandenį. Jei taip atsitiktų, tai visuose vandenyse pakiltų vanduo, kas savo ruožtu priverstų žmones bėgti į aukštesnes vietas.

Dabartinį padėtį Antarktikoje galėjo savo akimis matyti trys britų tyrinėtojai — 36 metų Rannlph Fiennes bei Oliver Shepard ir 39 metų Charles Burton, dabar žygiuoja didžiausiais Ross ledynais. Praeitais metais jie nutarė apseiti aplinkui Žemę, keliaujant pietų ir šiaurės atšaliais — Arktika ir Antarktika. Jie apskaičiavo, kad tokiu kelione aplink Žemę užtruktų trejus metus.

AR BĖGINS RESIGNUOS?

JERUZALĖ. — Izraelio sostinėje kursuoja žinios, kad sekančią savaitę atsistatydins premjeras Menahem Beginas ir jo koalicinė vyriausybė, turinti sunkumų vidaus gyvenimo reikaluose ir užsienio politikoje. Ketvirtadienį Beginas grąšino atsistatydinti dėl disputų apie mokytojų algų pakėlimą. Taip pat gresia finansų ir švietimo ministerių atsistatydinimas. Jei atsistatydintų finansų ministris Hurvitz, tai su juo iš kabineto pasitrauktų dar trys ministrai.

Nikolai Koroljuko atveči dokumentai sako, kad Rytų Europoje rusai turi 150,000 karių daugiau, negu oficialiai pripažįsta.

Dar kartą prašo Bahamų teismo Nasau mieste leisti jam pasilikti Rinkiminei Niksono kampanijai jis nelegališkai buvo davęs 200,000 dolerių, kuriuos paėmė iš svietimo fondo. Dabar jis nenori atsiskirti teismui JAV-se.

UKRAINIETIS ATSIVEŽĖ PLUOSTĄ KARIŠKŲ SOVIETŲ DOKUMENTŲ

35 METŲ NIKOLAI (VIKTOR) KOROLIUK VADOVAVO VIENOJE VYKUSIOJE KONFERENCIJOJE

BONA, Vokietija. — Ketvirtadienio vakare keleiviniu vokiečių lėktuvu iš Austrijos į Vakarų Vokietiją atskrido Sovietų pilietis Viktor Koroljuk. Nusileidęs jis tuojau paprašė aerodromo policiją nuvežti jį pas atskingą Vakarų Vokietijos pareigūną, kad jis galėtų gauti reikalingą protekciją savo gyvybei.

Ketvirtadienio naktį demokratine Vakarų Vokietijos vyriausybė oficialiai pranešė, kad 35 metų Sovietų pilietis Viktor Koroljuk yra Vokietijoje, bet plačiau apie jį tuo tarpu nieko negalėjo pasakyti.

Paaiškėjo, kad ketvirtadienio rytą Sovietų agentai viską ankštin kojom vertė, ieškodami Sovietų kariško vertėjo Viktor Dolgich Vienoje. Jis buvo patikimas Sovietų kariškų vertėjų viršininkas Dolgich gerai mokėjo rusų, vokiečių, ukrainiečių ir kitas kalbas. Jau septyni metai tarp Sovietų ir šiaurės Atlanto Sąjungos karo vadovybių Vienoje ėjo pasitarimai apie reikalą sumažinti abiejų pusių karo įėgas Rytų Europoje. Posėdžiuose ilgus metus ėjo ginčai su rusais dėl neteisingų ir netikslų jų žinių.

Nauji pasitarimai buvo pradėti prieš kelias savaites, bet tie pasitarimai nesibaigė. Nutarta abiejų delegacijų atstovus paleisti šventėms. Dolgich, kaip Sovietų vertėjų grupės pirmininkas, su kiekvienu vertėju pakalbėjo, įsakė pasiroditi ir nurodė, kurioje viešbučio vietoje jie visi turi būti. Jis pats prižadėjo kartu su vertėjais laukti, kad visi kartu galėtų iškristi į Maskvą.

Vertėjų grupę laukė, bet Dolgich nepasirodė. Jie nutarė užsukti į jo kambarį ir pažiūrėti, ar kartais kas jam neatsitiko. Jis pats aplankė visus vertėjus, įsakydamas pasiroditi, o pats nepasirodė. Kambaryje rado paruoštus kelionės visus vertėjo daiktus, bet paties niekur nematė. Jie nutarė dar palaukti, gal kartais jis atšias, bet nesulaukė.

Vėliau paaiškėjo, kad Dolgich kažkur dingo. Užliarumtas Sovietų saugumas, bet ir tai nieko nepadėjo. Daiktus rado, bet Dolgicho nebuvo. Nerado ir dokumentų. Sovietų agentai kėlė ant kojų Vienos saugumą, bet Dolgicho nerado. Jie daboj, kad ir kiti vertėjai nedingę.

Visus nusėbino ketvirtadienio naktį Vokietijos vyriausybės pranešimas, kad taip ilgai ieškomas Nikolai Koroljuk (ar Viktor Koroljuk — Dolgich) yra Vokietijoje, vokiečių vyriausybės apsaugotas. Jie tada suprato, kad įvyko didelis nesuspėjimas. Vienoje jie ieškojo Viktoro Dolgich, Sovietų vertėjų viršininko, o jis jau buvo dingęs iš Austrijos. Dingęs Dolgich ir Vokietijos Koroljuk buvienas ir tas pats. Kadą jis

SNIPUI BARNETT PASKYRĖ 18 METŲ KALĖJIMO

BALTIMORE, Md. — Teisėjas Frank Kaufman, išklauses buvusio CIA agento bylą, paskyrė jam 18 metų kalėjimo ir liepė tuojau uždaryti. Teismo metu paaiškėjo, kad buvęs CIA agentas, norėdamas užsidirbti pinigų, teikė Sovietų agentams žinias apie amerikiečius, dirbančius CIA įstaigai. David Barnett nutraukė ryšius su CIA prieš 10 metų, bet teisėjas priėmė išvados, kad jis neturėjo teisės duoti Maskvos agentams senų CIA agentų vardus.

Barnett pareiškė teismui, kad jis norėjęs uždirbti daugiau pinigų, todėl ir teikė Sovietų agentams CIA įstaigai dirbusių agentų vardus. Barnett tikėjosi uždirbti pinigų Indonezijoje, ten jis išvažiavo, bet jam nepasisekė. Vietoj uždirbti, jis Indonezijoje prarado pinigų. Barnett prisipažino teismui apie šnipinėjimą rusams ir pareiškė, kad iš rusų jis yra gavęs \$92,600. Žinias apie buvusius agentus Sovietų valdžia galėjo naudoti šantažai.

Teisėjas būtų galėjęs paskirti jam sunkesnę bausmę, bet to nepadarė, nes nuo prisipažinimo prie kaltės spalio 29 d., Barnett pilnai kooperavo su FBI ir CIA siekiant išaiškinti, kokios galėjo būti jo nusikaltimo pasekos.

— Carol Fox, 1954 m. Čikagoje įsteigusi Lyric Opera, ketvirtadienį dėl ligos pasitraukė iš vyriausios vedėjos pareigų. Mrs. Fox yra 54 metų amžiaus.

— Gerai informuotų sluoksnių žiniomis, Ronald Reagan paskyrė žinomą pedagogą ir administratorių Terrel H. Bell švietimo sekretorium.

buvo siunčiamas į Austriją, tai turėdavo dirbtina Dolgicho vardą, kad galėtų laisvajai pasauli ir toliau apgaudinėti.

Dolgich savo kelionę iš Vienos, matyti, iš aukšto ruošė. Jis patyrė, kada ir kaip Vokietijos lėktuvai iš Vienos išskrenda į Vokietiją. Susidaro įspūdis, kad jis bėgo į Vokietiją be vokiečių pagalbos. Jeigu būtų turėjęs ryšių su vokiečių žvalgyba, tai Vienoje buvusieji gausūs šnipai būtų pastebėję ir pradėję sekti. Patys vokiečiai tvirtina, kad jis pabėgęs iš Austrijos be vokiečių žvalgybos žinios. Jis buvo visas detales smulkmeniškai studijavęs. Visiems nustatė ir nurodė laiką iš viešbučio išvažiuoti švenčių proga Maskvon atostogų, o pats, viską palikęs, bet paėmęs kariškų dokumentų ryšulėlį, pasiekė aerodromą ir išskrido iš Austrijos. Jis galėjo būti rusų į Vakarų išsiųstas, bet jis dabar galės vakariečiams informuoti apie Rytų Europoje rusų laikomas divizijas.

Smėgii užvertus šiaurę, Svedijos kariuomenė naudoja arklius katinis reikalingas medžiagas pervežti.

Robert Vesco advokatas

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

PRISIŪSTA PAMINĖTI

Praeitą vasarą viena po kitos išspaudos išėjo dvi teis. Algirdo Budrecko knygos. Pirmoji brošiūra "Nuosmukio apraiškos", 32 psl. Antroji — "Prie Tėvynės aukuro", 48 psl., 42 eilėraščių, jų dauguma šauliams.

Kaip pirmoji, taip ir antroji knyga, atrodo, spaudoje buvo tikrai trumpai paminėtos. Reikėtų daugiau dėmesio atkreipti į pirmąją brošiūrą, kur autorius nesigaili ironijos bei kritikos rašytojams ir dailininkams.

"Nuosmukio apraiškos" sudaryta iš dviejų dalių: Pirmoji dalis — straipsniai, o antroji — septyni eilėraščiai, pavadinti "Sątyra". Įvade autorius pabrėžia dvasinės kultūros atsilikimą nuo techniškos pažangos. Jis rašo: "Šandien abstraktiniame mene ir poezijoje viešpatuoja absurdis, chaosas ir melas".

Autorius pavaizduoja modernią meną, kaip nepageidaujamą, bet nedaro išvadų iš savo teigimų. Žmonijos kultūros raida nejučiomis keičiasi. Nesugebėdami sekti naujų pasireiškimų, pasiliekame toje pačioje vietoje, kokioje buvome. Kultūros vertybių pažinimas neatėina savaime. Nors nemažai lemia propaganda ir veiksminga reklama, tačiau šaknų reikia ieškoti giliau, kad būtų galima jausti būtinumą naudotis visomais tomis vertybėmis, kurios visapusiškai pažinimui būtinos.

Rimčiausiu autorius straiptu la kyntina tas kur jis aptaria bytninkus ir hipius. Kas yra tie bytnikai? Jų veikla prasidėjo, kai atvyko į JAV keturi Anglijos fermeriukai muzikantai, vadovaujant John Lennon, kuris neseniai buvo nušautas, pasivadind "Beatles" koncertuoti. Šie tie apspėliai uždegė Amerikos jaunimą trankios muzikos entuziazmu. Gitaromis, diržais ir džinguliuokais apsikarę, užsiauginę ilgus plaukus ir barzdas,

pavergė jaunimą. Vėliau atsirado hipniai, pagal bytnikų modelį. Šie savo agresingumu, arogantiškumu didelėmis grupėmis rinkosi laukuose, lengvu gyvenimu džiaugtis. Juos pasekė ir universitetų studentai, ypač San Francisco mieste. Universitetuose kėlė riaušes prieš Vietnamo karą. Kalifornijos universitete dėstė sociologiją juodaodė Angele Davis, prokomunistė. Organizavosi teroristai, žodžiu, vyko kažkoks neiškus Liberation Army išsiveržimas, į kurį buvo įvelta Patricia Hearst.

Narkotikų smugelinkai darė ir tebedaro didelius pelnus, iš Amerikos jaunimo. Tačiau, Europoje hipiams nesisekė įsikurti. Bandė įsikurti Olandijoje, bet iš ten buvo išvaryti. Palaido gyvenimo pasekoje, lytiniai išsigimėliai pradėjo paradus gatvėse ruošti ir reikalauti pripažinimo jiems teisių...

Reikia sutikti su Alg. Budrecko mintimis, kad nesveiki pasireiškimai yra visuomenės nežys. Kas liečia meną, autorius nedaro išimčių: Visą modernią meną pasmerkia, nenurodydamas, kodėl modernus menas "nėra" menas? Man rodo, kad tokių sprendimų daryti, kokį daro autorius, yra per drąsu. Gal būt, jis galvoja taip, kaip daro masė: kas gražu, tai turi būti menas. Grožį ar gražumą kiekvienas kitaip supranta. Menas objektyvuojasi proto ir dvasios išraiška, kokia forma ar technika bebūtų kuriamas.

Sunku suprasti, ką autorius nori pasakyti: "Nesidžiaukite tokiu menu, kuris yra pripuolamai atsitiktinis arba kuriamas iš pasąmonės, kur nėra grožio, tiesos, kur kuriama vadovaujantis pasąmone. Čia tekty įrodyti, ar pasąmonė (perception) yra nesąmonė, ar mąstymo sinonimas? Toliau: Negaišinkite mūsų lietuviškos visuomenės savo to-

M. SILEIKIS

Saitos žiemos vaizdas

kiom's parodomis. Nekvieskite ir nesityciokite vėliau iš jų, jei visa tai suprantama tik "patepiesiems" arba jų hipokritams. Autorius neturėtų užsigauti dėl mano pastabų. Mūsųose menas jau taip nusustas, kad kiekvienas tampa kaip tik nori ir vadina save menininku.

Kas liečia antrąją "Nuosmukio apraiškos" satyrinę pusę — eilėraščių, autorius nesigaili "pipirų" literatūrai. Poezija nėra kasdieninė kalba. Kitaip ji nebūtų poezija.

Antroji Alg. Budrecko knyga "Prie Tėvynės aukuro", skirta Lietuvos šauliams. 48 psl. knygelė gražiai išleista. Kieto kardinio popieriaus viršelis. Vienas eilėraščių "Marsas šauliams" Alf. Mikulskio gaidų kompozicija, tekstas — Algirdo Budrecko, idėtas paskutiniuose puslapiuose.

Visi eilėraščiai patriotinio turinio. Kai kurie itin būdingi, pav. eilėraščių "Praradimas". Praradus asmenį brangiausią, Taip liūdna žemėj ir nyku, Skausmu širdis paplūds verkiu.

Ilgus budėjimus naktų, Eilėraščių pabrėžia ilgęsi, liūdesi. Apie Tarpalpe Lietuvos vėliavą autorius taip dar nuojau: Baltija, tu didi, nemarioji,

Tavo vilnų skalauja mūsų krantus, Ten Kęstutis ant žirgo projojo. Birutė puosė ten aukurą šventą. Tačiau ne visa Budrecko eilėdara turi formos aiškumą; ne visur ritmas išlaikytas. Bet ne tai autoriui rūpėjo. Matomai, turinį jis laikė pagrindiniu dalyku. Vienas eilėraščių skirtas Simui Kudirkai, kai jis bažėdė pa-

bėgti iš Sovietų laivo. Šis penkiapomis eilėraščių skamba: Užguitas, pavargęs nelaisvėje Simas, Pabėgt pasiryžo į laisvės dausas. Ant denio paplūdo nekaltų kraujas, Ir taškės į jūros bangas. Nei vienos, nei antros knygos kaina nepažymėta, Gaunamos pas autorių.

PROFESORIUS DR. JONAS YČAS

(1880.VIII.21 — 1931.XII.17)

DR. DANUTĖ YČAITĖ-KREGŽDIENĖ

Siemet sueina 100 metų nuo bėga į Ameriką. Sugrįžęs Kalėdų atostogoms, į namus, Jonukas randa didelį pasikeitimą namuose. Jo motina ligota, neseniai po gimdymo. Tėvo namie nebėra. Tokioms sąlygoms esant, jo senelis ir motina nusprendžia Jonuko nebevežti atgal į Mintaujos gimnaziją. Dėdės Dagilio prašomas atvažiuoja iš Biržų kunigas Meškauskas ir tiesiog įsako vežti vaiką atgal į gimnaziją. Taip jis baigia keturias klases Mintaujoje.

Martyno Yčo mažamečiams vaikams, kurių buvo keturi, valdžius paskyrė globėjus, kurie pradėjo likviduoti turą, viską pardavinėti. Paliko tik ūkis, kuri pagal įstatymus negalėjo paruoti. Iš to didelio sielvarto Jonuko motina susirgo nervais. Dėl lėšų stokos Jonas nebegalėjo grįžti į Mintaują, todėl dėdės Dagilio ir sinodo padedamas išvažiuoja į reformatus iš laikinąją gimnaziją Slucke, Minsko gubernijoje. Dėl lėšų stokos ir nuotolio Jonas jau nebegalėjo parvažiuoti namo. Pasilikęs Minsko gubernijoje, jis uždarbiaudavo privačiomis pamokomis. 1898 m. Jonas baigė gimnaziją sidabro medaliu. Mano motinos pasakojimu, tėvelis būtų gavęs aukso medalį, bet jį nubaudė už tai, kad jis kartu su kitais mokiniams nenuėjo į cerkvę per caro Mikalojaus vardines.

Tėvelis norėjo studijuoti teologiją ir padavė prašymą Vilniaus sinodui. Jo prašymas buvo atmetas. Kunigas senjoras Kadaras pasipriešino sakydamas: "Užtenka mums muzikų kunigų — Šepčio ir Jakubėno. "Dėdė Dagilis patarė jam stoti į Petrapilio istorijos — filologijos institutą, bet su prašymu pavėluoja.

Tais laikais valstiečio vaikas, norėdamas įstoti į aukštąją mokyklą, turėjo pirmiausia pasiūlyti iš valstiečių luomo ir gauti savo valstiečių atleidimą "prigovoru" vadinamą. Reikėdavo užtai užmokėti 25 rublius ir dar pastatyti magaryčias valstiečių rinktiniam vyras. Joną Yčą atleido iš valstiečių luomo, bet pradėti studijuoti buvo jau per vėlu. Jis praleido visus metus Simpelėškiuose, mokymams savo brolius: Stanislovą ir Martyną.

Štai ką rašo jo brolis Martynas "Biržai" knygos įvade: "Ilgais žiemos vakarais renka-

si pas Yčus visas sodžius ir klauososi studento Jono paskaitų ar šiaip pasakojimų. Atsimenu, kai jis atsivežė iš Biržų lietuvišką Tilžės kalendorių ir emė mums skaityti iš jo Maironio eilėraščių: "Jo pirmoji meilė", "Jau niekas Tavęs taip karštai nemylės, kaip Tavo apleistas poeta, Jau niekas kančių tiek nekentės, kaip jis dėl Tavo numylėta". Toliau seka Zemaitės "Valstiečių teismas" ir kitos apysakos. Jis pažadino neįsildomą Tėvynės meilės jausmą. Ir patį studentą Joną, užaugusį svetimam krašte, tarp svetimų žmonių, tie susirinkimai teigiamai veikė. Jis vėl atgijo savo šeimai ir savo tautai. Tie tamprūs ryšiai, kuriems susirio su savo kraštu, su savo sodžium, savo šeimyna, visą gyvenimą nenutrūko".

Kitais metais jis įstojo į Petrapilio universiteto istorijos — filologijos institutą. Jo materialiniai rūpesčiai pasibaigė. Institutas duoda jam visą išlaikymą, drabužius, knygas ir nemokamą mokslą.

Mano tėvelis rūpinosi ir brolio Martyno išmokslinimu. Jis samdo broliui mokytoją ir padeda pinigais. 1900 m. iš Amerikos atsliepia ir tėvas, Martynas Yčas, Jono tėvas. Jis dirba aukso kasyklose, South Dakota. Po kelių metų išvažiuoja pas tėvą sūnus Stanislovas. 1913 m. Jono tėvas miršta nepamatus daugiau nei savo šeimos, nei tėvynės, kuri labai ilgėjosi.

1903 m. Jonas Yčas baigia pirmuoju Petrapilio Institutą, todėl gali pasirinkti sau vietą, kur norėtų būti paskirtas. Prof. Seredoninas, kuriam Jonas buvo įteikęs savo diplominį darbą, norėjęs kad jis tuojau ruošųsi profesūrai ir liktų ten pat. Jonas galvojo apie brolių Martyną, kad svarbiau yra jo išmokslinimas. Profesūra gali dar palaukti. Jis pasirenka Tomšką, Sibirą. Sibiras buvo liberališkėnis kraštas, ten buvo mažiau kreipiama dėmesio į tautybę ir luomą. Toms ke Jonas įsteigė privatinę pavyzdinę gimnaziją, kurią lankė žymių veikėjų vaikai. Tomske buvo gana didelė lietuvių kolonija, kurios centre buvo kun. Denikis ir Jonas Yčas.

Pirmosios revoliucijos metu jis aktyviai dalyvauja Rusijos kovoje prieš carą ir senąjį režimą. Jis įstoja į kadetų partiją ir išrenkamas į vietinį centro komitetą. Tomske įvyksta pirmas, negirdėtas inteligentų pogromas. Geležinkelio valdybos rūmuose ir teatre vykdavo Tomsko inteligentų mitingai. Jonas Yčas irgi ten dalyvavo šį kartą, tačiau, gimnazijos reikalais

turėjo išeiti anksčiau, todėl išliko gyvas, nes Mykolo Archangelo ir juodųjų reacionierių minios apsupty rūmai buvo padegti ir visi ten susirinkusieji sudegė. Iš Tomsko jis turėjo pasislinkti, nes žandarmerija pradėjo prie jo kibti. 1908 m. jis vedė kun. A. Neimano dukterį Oną. Jis persikelia iš Tomsko į Semipalatinšką, Sibire, gimnazijos inspektoriaus pareigoms.

Vasaros metu, o kartais ir žiemą, jis važiuoja vienas, arba su šeima į Lietuvą. Kelionė ilga ir sunki, trunkanti apie 15 d. Jis važiuoja arkliais, traukiniu ir laivu. Lietuvoj jis aktyviai dalyvauja ir Vilniaus Mokslo Draugijos susirinkimuose ir Vilniaus Ev. Reformatų Sinoduose.

1916 m. Jis persikelia su šeima į Voronežą, rusų berniukų gimnazijos direktoriumi. Tuose pačiuose rėmuose prisiglaudusi yra ir jo brolio, Martyno Yčo vardo gimnazija su dideliu būriu lietuvių mokytojų ir mokinių. Jonas Yčas Voronežė įsitraukia į lietuvių organizacijų darbą. Jis visur dalyvauja: mokinių globos komitete, švietimo sekcijoje, meno fonde ir kitur. Jis pilnas energijos ir pasiryžimo, dirba Tautos labui.

1917 metais bolševikams paėmus valdžią Rusijoje, daugelis lietuvių Tarybos narių ir mokinių patenka į kalėjimą. Jų tarpe vicepirminkas M. Šležiavičius, vicepirminkas Martynas Yčas, kunigas Jasenskis, J. Vokietaitis, Zigmas Zemaitis, kun. Penkauskas, Adomas Varnas, dr. E. Draugelis ir kiti. Jonas Yčas, rizikuodamas laisvės netekimu už valdiškų pinigų išėjimą, paima iš rusų berniukų gimnazijos 13.000 rublių ir išperka lietuvių kalinius iš bolševikų komisarų.

(Bus daugiau)

TURI VILTIES ISLAISVINTI AMERIKIEČIUS

ALŽIRAS. — Iš Irano ateinančios žinios duoda vilties vis dėlto išleisti 52 amerikiečius. Alžiro diplomatai tvirtina, kad JAV Valstybės sekretoriaus pavadojuoto atsakymai į iraniečių klausimus patenkino Irano vyriausybės sluoksnis. Irano valdžia įsitikino, kad prez. Carteris nesirengia ir nenori Irano vyriausybės apgauti.

Teko girdėti, kad Irano premjeras nori paprašyti dar vieną paauskinimą. Christopher nutarė dar pasilikti Alžire klausimui išspręsti. Christopher norėtų, kad 52 amerikiečiai grįžtų dar prieš Carterio, nes vėliau reikėtų, tačiau, gimnazijos reikalais

gali komplikuoti.

JEI JŪS NORITE SIUSTI SIUNTINI - DOVANA Į LIETUVĄ IR USSR DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMŲ PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

LICENAVI 221 E. 103RD ST. N.Y. NYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590 581-7729

Simultiniai siuntiniai per mūsų firmą, paskyrenu vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Simultini pristatymas garantuojamas. Visi mums apmokami mūsų istaigoje, gavėjais NIERO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, joje galite žemaisiomis kainomis pasirinkimui išvairiusis audinių, taip pat maisto produktų, odes avydnę ir kitu daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmdieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

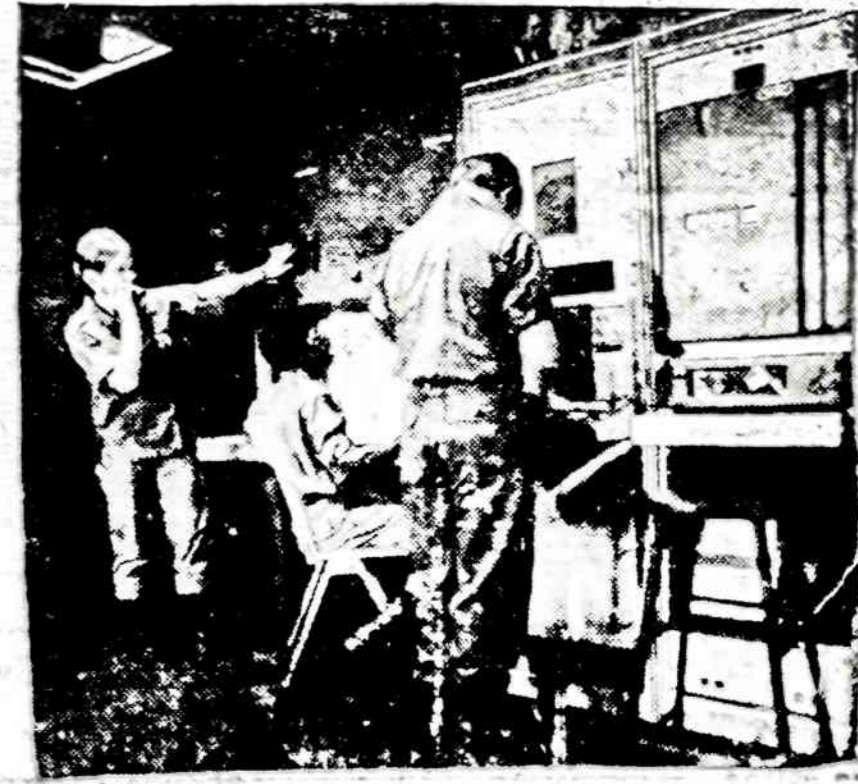
MŪSŲ SKYRIAI

ALLENTOWN, PA	126 Tighman Street	435-1454
BALTIMORE 31, MD	1828 Fleet Street	349-8940
BROOKLYN N. Y. 11218	485 McDonald Avenue	633-0090
BUFFALO 12, N. Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO 22, ILL.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO ILL. 60629	2608 West 49 Street	975-2787
CHICAGO ILL. 60609	1855 West 47 Street	374-6755
CLEVELAND, OHIO 44134	5689 State Rd.	215-845-6078
CHESTER, Pa. 19013	2819 W. 3 St.	215-497-2382
DETROIT 12, Mich.	11001 Jos Campau Avenue	365-6780
HAMTRAMCK Mich.	11339 Jos Campau Avenue	385-6749
LOS ANGELES 90011	100 So Vermont Avenue	385-4550
HERZIMER N. Y. WYOMING RD.		315-846-3939
MIAMI BEACH Fla.	33129 1201-17 St	305-473-8270
NEW YORK 3, N. Y.	78 Second Avenue	624-1540
NEW YORK 3, N. Y.	374 E. 9 St.	475-7430
PHILADELPHIA, Pa.	19123 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
PHILADELPHIA, Pa.	22047 N. Black Eagle Hwy	407-942-8770
PHILADELPHIA, Pa.	47 East Milton Avenue	858-4301
SOUTH RIVER N. J.	41 Whitehead Avenue	973-282-2221
SPRING SPRING, Md.	1002 Kennelock Ave.	589-4464
SYRACUSE N. Y. 13204	513 Marcellus Street	437-7444

TECHNOLOGY ON THE MOVE

Computers Dressed In Khaki

Now there are computers tough enough to survive the rigors of battlefield conditions. The Mobile Military Data Processing System shown in the photo is housed in a portable shelter about the size of a travel trailer. It has the computing power of a complete commercial data processing center.

— Naujienos, Chicago, Ill., Šal. Monday, January 13-20, 1981

DR. JONAS BALYS

SAMPROTAVIMAI APIE LIETUVIŲ APGYVENTAS VIETAS

(Tęsinys)

Jei Hitleris 1939 m. kovo mėn. pareikalavo atiduoti Klaipėdos kraštą Reichui, tai nėra pretekstas ateičiai: jis pasigrobė ir visą Čekoslovakiją, o 1939 IX 2 dieną Maskvoje išsuderėjo iš Sovietų ir gabalų Suvalkijos, kurių paskui pardavė kaip kokią karvę tiems patiems Sovietams už 7,5 mil. aukso dolerių. Karą pralaimėjus, tie ir visi kiti Hitlerio užgrobiniai, tuo pačiu ir Klaipėdos krašto aneksija, niekais nuėjo.

Melksimės ir tikėkime, kad Lietuva kaip nors atgaus "de facto" nepriklausomybę bent sa-vo dabartinės ribose, t. y., su Vilniumi ir Klaipėda. Nieko geresnio mes negalime tikėtis. Sienu įsisenėjimas yra šiuo atveju svarbus veiksnys mūsų naudai. Mes neturėsime ir tokios kuklios karinės jėgos, kokią turėjome 1919-20 m. Atsiminkime, kad treptyje esą lenkai neatsakė savo pretenzijų į Vilnių ir nesiliauja mums siūle uniją. Jie turi kariuomenę, kuri per vieną naktį iš socialistinės galės pasidaryti sovietinė. Kokia yra garantija, kad nebus pakartota nauja "želigovskia", jeigu tik pasitaikytų proga?

Būtų mūsų laimė, jei tuo pačiu metu būtų nusilpę visi trys mūsų didieji kaimynai, t. y. rusai, lenkai ir vokiečiai, kaip buvo pasibaigus Pirmam pasauliniam karui, ir amerikiečiai neatėitų kurio nors gelbėti, kaip jie gelbėjo rusus Antrojo pasaulinio karo metu ir ilgai po jo.

Tokie yra "tautinio degenerato" samprotavimai. Ar aš kaltau, jei Dievas ar gamta davė man kritišką protą, sugėbėjimą analizuoti faktus, bet nepasiduoti jaasmų ekstazei?

J. Tijūno patikslinimas

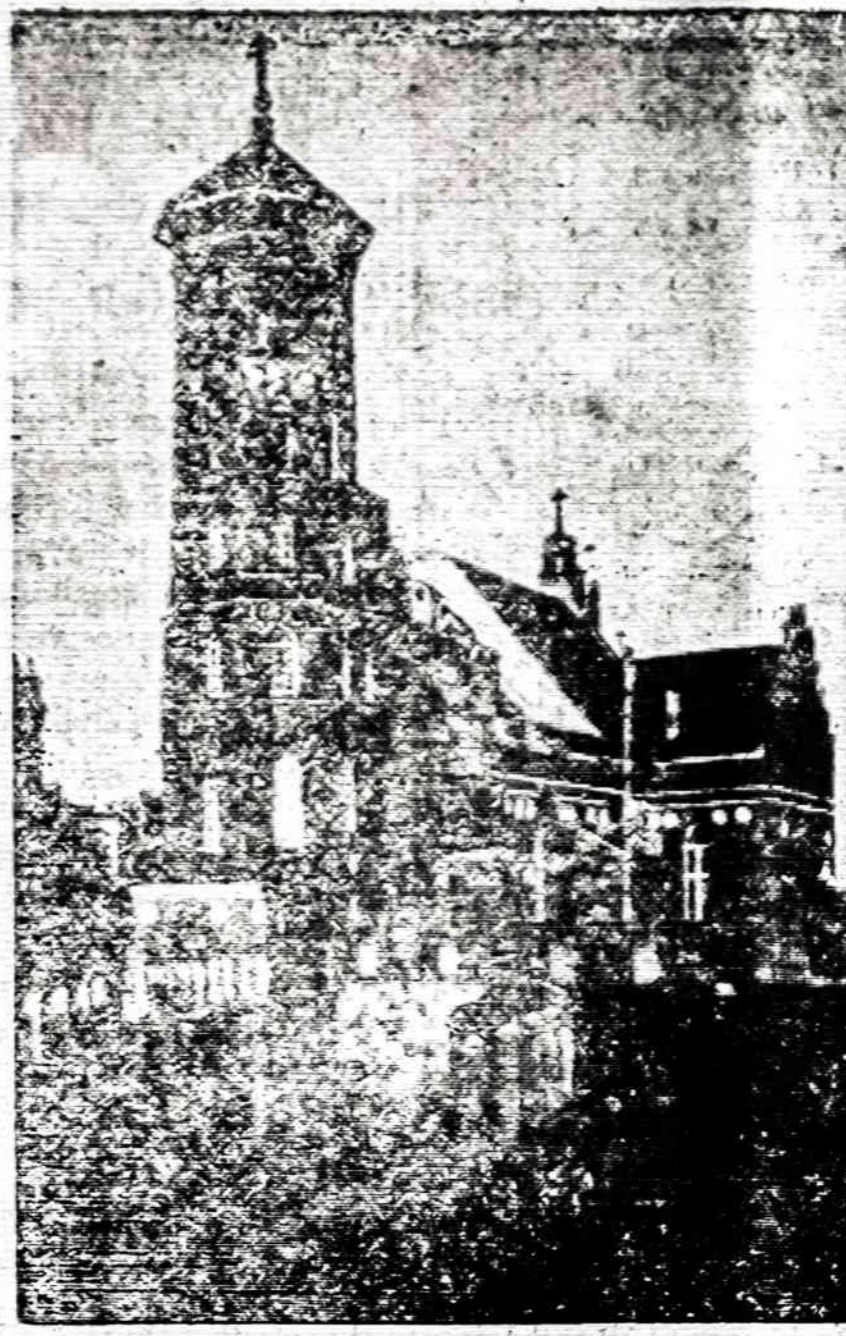
Dr. Jonas Balys savame

straipsnyje rašo: "Man nežinomas J. Tijūnas apšaukė mane Naujienose (1980.XII.19) "tautiniu degeneratu", nes aš siūlęs atsižadėti "Mažosios Lietuvos" anapus Nemuno, kuri niekada jokiai Lietuvos valstybei nepriklausė". Patikslinu — kas tikrumoje buvo parašyta, būtent: "To viso akivaizdoje, šiandien visa Lietuva, išskyrus tautinius degeneratus, veda nenulstamą kovą už valstybės atstatymą su jai priklausančiomis žemėmis".

Tai ir viskas, kas buvo rašyta apie degeneratus, kurių kiekviena tauta turi, turime jų ir mes. Yra sakoma: velnio iš maldos neišmesti, taip pat rašant tautiniai valstybinių klausimų, ir degeneratų neišbraukti. Apie juos buvo pasisakyta bendrybiniai, bet asmeniškai niekas nepaminėtas, nes spaudos etika neleidžia rašyti, o žmoniškumas — inkriminuoti kitus. Tas patiekama jų pačių sąžinės balsui ir tautinei savigarbai bei moralei. Gi kartais nejuocimais išiduoda ir patys, nes ant vagies kepturė dega.

Dr. J. Balys, kad labiau nuvertintų oponentą, rašo man "nežinomas". Gal ir taip, bet jei pasirašo, tai jau žinoma, kas rašo. Man atrodo, kad svarbiau žinoti, ką rašo, bet ne kas rašo. Iš to galima padaryti išvadą, kad apie valstybinius, tautinius ir visuomeninius reikalus tegali turėti savo nuomonę ir rašyti tik patricijai, žinoma, su tuomi ir skaitomasi, nes kitaip nepatogu ir nedrašu pasisakyti. Gi plebėjams rašyti ir turėti savo nuomonę — negalima, nes ji esanti nieko verta.

Į dr. J. Balio rašinį Urauge (1980.XII.6) buvo atkreiptas ypatingas dėmesys, nes pasirašė VLIKo vicepirmininkas, todėl manyta, kad VLIKo vardu tepasisaikoma. Kaip ten bebūtų,

Vytauto bažnyčia Kaune

ST. JOSEPH, MICHIGAN

Nėra kampelio, kur nebūtų paukštelio, nėra vietelės, kur nebūtų lietuvių. Prie Michigano ežero, gražioje apylinkėje, yra St. Joseph miestelis. Jame gyvena daugiausia vokiečių kilmės žmonės, bet yra įsikūrę ir keletas lietuvių šeimų.

Jamė gyvena Mažeikos šeima. Mykolas Mažeika, buvęs Varnių apylinkės teismo teisėjas, Amerikoj dirbęs įvairius darbus, išėjo į pensiją. Neilgai teko pasinaudoti tą proga, jį prislėgė nelemta liga. Ilgokai išbuvęs ligoninėse ir po sunkios operacijos, bent kiek sustiprėjęs, gydomas, ir žmonos Olgos slaugomas, namuose.

Jų dukte Kristina baigė labiausiai gerai pažymiais Central Michigan universitetą. Menas buvo jos studijų dalis, o dar turėdama palinkimą ir meniško gabumų, jau kelintą kartą viešai pasirodė amerikiečių men-

ninkų tarpe. Prieš keletą metų ji buvo išstaciūsi savo darbus, ir laikraštis "The Herald-Palladium" jos meno kūrinius gražiai įvertino. Dabar jau antrą kartą ji pasirodė su lietuvių tautiniu menu, apie kurį ilgą straipsniu gražiai aprašė Benton Harbor — St. Joseph laikraštis "The Herald-Palladium" 1980 m. gruodžio 9 d. Straipsnio autorius — Alice Kosh.

Jis ilgą, pusantros skilties, straipsniu aprašė Kristinos Mažeikaitės išstatytą, Maud Preston Palenske Memorial Library, St. Joseph, lietuvišką meną ir įsidedo nuotraukų.

Be Kristinos nuotraukos, laikraštis įsidedo tris rankų darbo išdirbinių nuotraukas. Odinė odos išdirbinio siūlais apsiūta, gintarui sudėti, dėžutė. Ant jos viršelio yra lietuvių sodyba prieš sodybą, prie kelio sustatytos rugių gubos, o vidury sodybos šulinys su svirtimi. Žemaitiškas, gėlių šakelėmis ir lapeliais išdrožinėtas, medinės klumpės, su saulėgražų ar raminčių žiedais, o jų vainikėlių vidurius puošia apvalios gintaro akys.

Trečioji nuotrauka buvo tautiniai rūbai papuošta lietuvių tute. Jos kaklą puošia gintaro karoliai, o rankose laiko kankles. Toliau straipsnio autorius aprašo apie gintarą. Gintaras yra brangenytė, jis yra kietas, gelsvai-rusvos spalvos (tokie buvo lietuviškie karoliai — J. G.), ran damas gabalais Baltijos jūros pakrasty ir tik apdirbus ir nušlifavus vartojamas papuošalams.

Apie Kristiną Mažeikaitę rašo, kad tėvai iš Europos emigrantai, jos tėvas Lietuvoje buvęs teisėjas, o ji gimusi Amerikoj ir

turėtų VLIKo v-ba tuo kontroversiniu klausimu spaudoje pasakyti savo kompetentingą žodį. J. Tijūnas

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių partingas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus paštas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DETROITO NAUJIENOS

SAULIŲ TRADICINIS KŪČIOS

Svyturio Jūrų šauliai, palaikydami tradiciją, kiekvienais metais ruošia bendras kūčias. Per šiuos metus gruodžio mėn. 24 diena Sv. Antano Parapijos salėje tokias kūčias suruošė sesės svyturietės šaulės, talkinant broliams šauliams. Bendros kūčios se dalyvavo apie 70 šaulių ir svečių. Buvo paruošta ir papuošta Kalėdų eglutė, kurią uždegė vicepir. Bronius Valiukėnas. Meninę programą atliko Vilija Teličėnaitė pagrodama klarnetu porą kalėdinių giesmelių. Rūta ir Vyta Šnapštytės padėklamavo Kalėdoms pritaikintus eilėraščius. Kūčių nuotaka buvo gera, visi dalyviai po kūčių susirinko bažnyčion pasimelsti. Kūčių valdėse dalyvavo parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir sukalbėjo prieš valgių maldą. Dalyvavo ir buvęs kun. Kazimieras Simaitis. Kūčioms vaišes paruošė darbdėcios sesės šaulės: Angėlė Bukšienė, Elena Bražiūnienė, Genė Martišienė, Dana Žebraitiene, Gražina Valikienė, Bronė Sukauskienė, Danutė Petrauskienė, Emilija Lungienė ir kitos. Kūčios gerai pavyko, svečiai buvo patenkinti.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Svyturio Jūrų šauliai Naujus Metus sutiko Gražinos ir Broniaus Valiukėnų rezidencijoje 2084 Kinmore, Dearborn. Atsilankė gražus burių šaulių ir svečių apie 60. Prasidėjo su kokteiliais ir šaltais užkandžiais, 9 val. šilta vakarienė ir geri gėrimai. Priartėjus 12 val. kp. vicepir. ir namų šeimininkas V. Valiukėnas trumpu žodžiu pasveikino brolius šaulius ir svečius, palinkėdamas laimingų 1981 Naujų Metų ir tęsti kovą prieš paverge ją Sovietų Rusija kol atgausime Lietuvai laisvę ir Nepriklausomybę. Pakvietė visus sugiedoti Lietuvos Himną ir išgerti tostą. Po trumpų ceremonijų visi vienas kitą kaip broliai ir sesės sveikinosi bučiniiais. Gerai muzikai iš juostelių grojant vyko linksmi šokiai su išrattimais iki 4 val. vyto. Nuotaka buvo nepaprastai gera. Už gerai ir skaniai paruoštą maistą tenka nuosirdi padėka šeiminkams ir talkininkams vyrams G. ir B. Valukėnams, A. ir P. Bukšiams, G. Martišienei, E. Bražiūnieni, E. Lungienei ir kitoms kurios tik prisidėjo, prie pasisekimo.

LB Naujų Metų sutikimas, kiek teko patirti nebeapjėgia suburti didesnio skaičiaus publikos. Kas kaltas sunku pasakyti, angliškai nekaltėjo, kol nelankė vaikų darželio. Anksčiau jį neįėjusio lietuviškai kalbėti ir rodytis esanti lietuvaitė, bet susipažinusi su Lietuvos istorija ir jos praeitimi, nuomonę pakeitė. Ji pasisakė, kad turinti indą Lietuvos žemės. Taip užbaigia savo straipsnį autorius.

J. Girždiūnas

bet taip yra, jau kelinti metai. Vieni sako, kad perbrangi įžanga, kitur buvo pigiau, o gal yra ir kitų priežasčių.

LB informacija Detroito radijo bangomis

LB jau daro pastangas įkurti didesnę lietuvių kolonijose senelių prieglaudą. Geras sumanymas, jau senai reikėjo įkurti senelių prieglaudą ar kitokių senelių namus, o ne antrą Vlika kurti.

Svyturio Jūrų šaulių metinis visuotinis susirinkimas.

Susirinkimas įvyks sausio mėn. 18 d. 12 val. Sv. Antano Parapijos kavinėje. Susirinkimas labai svarbus, bus renkama nauja Kuopos Valdyba, Revizijos Komisija ir Garbės Teismas. Bus

A. P. BĀGDUONS

NABSULAUKI

(Tėkras atsitikėms)

(Tęsinys)

Metai bėga vyti puo kitun, kap opis vundū. Tik vyną dūn Bruoni parneši laišką iš Pavondenis. Tat bovą Petrele laišką iš Seuliun. Tīnaa ons raši, kad padavis maūonis prašymą patem prazidėntun, ert ons išklaušis. Bausmį sutrumpina lig 10 metų. Raši, kad už pėnkūn metų "pasimatyms". Er jīemi laukti Barauskiemi, karp gervi gyduros, kad tik greičiu ty metaa prabiegtū, kad tik Petrieli dar gautū pamatyti laisvą, gyvą ert sveiką.

Slinka pavasaree, vasaras, rudinee, vuo bliugeuses bova žymas. Šaltiee sukausta laukus, vuo truoškis longaa ert doree nabova sōndari: vjejee ert snin-gaa pruo plyšes pralinsdava ert šaldi, šaldi. Vuo ert pats pečiūks žabaraas pakūrents, mažaa tēšeldi.

Užeje didyje speigaa, reikieje aiti į tvartus karvis pamēlzi, keulių šerti, vēstū lesinti. Er se- nuoji Barauskiemi aje, galvą skuduraaas apširaišiuojusi. Bat vistyky parsišaldi nabagi, ba-lakstydamaa iš truoobis į tvartū. Vyną vakarą uždegi karštis, atguli į luovą, susikluosti, Bruoni išviri lypa žyduū arbatas, bat vistyky užmēgti nagalieje. Ryta kainavo \$546.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsio, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosčenko kūryba, J. Valaičia vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJENOS SIUNCIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNCIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

LIETUVIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

January 1, 1980	pusė metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
USA localities \$40.00 per year, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, \$15.00 per 3 months. \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusė metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$48.00
	pusė metų	\$26.00
	Užsienio paštas:	
	metams	\$45.00
	pusė metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
	P pinigų reikia siųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryt. iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Afganistane Sovietų valdžia padarė tai, ko Helsinkyje pasižadėjo nedaryti

Nė viena Helsinkio aktus pasirašiusioji valstybė nepasakė Sovietų delegacijai tokių aštrių žodžių, kokius pasakė Amerikos delegacija. Labai smarkiai Sovietų valdžios atstovams Madride užvažiavo JAV delegacijos pirmininkas Griffin R. Bell, gabus advokatas ir buvęs prezidento Carterio vyriausybės vyriausias prokuroras. Jis davė visi Madrido konferencijai toną, nurodydamas Sovietų valdžios pastangas lauzyti, ką pats Brežnevas buvo padėjęs praktiškai praversti gyvenime.

Turiningą kalbą pasakė antrasis JAV delegacijos pirmininkas Max Kampelman, Griffino R. Bell pavaduotojas Warren Zimmerman, iškęs Lietuvos pavergimo klausimą; plačiai apie pagrindines teises kalbėjo R. Spencer Oliver, Kongreso komiteto tarptautinės teisės specialistų vadovas. Bet rusams pačią karčiausią kalbą pasakė Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijos pirmininkas, Atstovų Rūmų narys Dante B. Fascell. Kiekvienas jo sakinius buvo paremtas faktais, duotais patikimų liudininkų ir pačių Sovietų valdžios atstovų dokumentais. Pirmininkas Fascell Madride susirinkusiems Helsinkio aktus pasirašiusių valstybių atstovams faktais įrodė, kad Sovietų valdžia sulaužė visus tuos pažadas, kuriuos viešai Helsinkyje pasirašė ir pasižadėjo pildyti pats Brežnevas, Sovietų Aukščiausiosios tarybos pirmininkas.

Sovietų valdžia Helsinkyje pasižadėjo nedaryti to, ką padarė Afganistane. Ji pasižadėjo neįsiveržti į kaimyninę valstybę ir nevartoti jėgų, bet Afganistane rusai tą padarė. Pasižadėjo neprimesti svetimos sistemos, tačiau Afganistane jie tą padarė. Susirinkusiems 35 valstybių atstovams, Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijos pirmininkas Fascell trumpai ir aiškiai, be visos eilės kitų dalykų, šitaip tarė:

"Paskutėmis 1979 metų gruodžio mėnesio dienomis buvo pradėta Sovietų inyazija į Afganistaną. Sovietų tankai peržengė Afganistano sieną kartu su dešimtimis tūkstančių Sovietų karių. Tuometinis Af-

Prof. AD. VARNAS Ant politikos laktų (Grafika)

ganistano vyriausybės vadovas Hafizulla Amin buvo nušautas, kai pačios geriausios Sovietų kariuomenės jėgos puolė jo rūmus. Kiti jo šeimos nariai ir vyriausybės vadai taip pat buvo nužudyti. Babrakas Karmalis Sovietų karo jėgų buvo pasodintas Afganistano vyriausybės priešakin. Pirmoji Karmalio kalba afganistaniečiams buvo paleista iš magnetofoninės juostelės ir ji buvo paleista iš Sovietų Sąjungoje esanios radijo stoties. Jis nebeįėjo į Afganistaną, kol Sovietų karo jėgos visiškai nekontroliavo Kabulo.

Sovietų Sąjunga tvirtino, kad josios karo jėgos įžengė į Afganistaną pagal afganistaniečių vyriausybės prašymą ir pagal Afganistano-Sovietų Sąjungos vyriausybės draugingumo, geros kaimynystės ir bendradarbiavimo 1978 metais pasirašytą sutartį. Ketvirtas šios sutarties paragrafas liepia Sovietų Sąjungos ir Afganistano vyriausybės viena su kita pasitarti apie saugumo, nepriklausomybės ir teritorinio integralumo priemones toms valstybėms apsaugoti. Prieš Sovietų karo jėgų invaziją į Afganistaną, su kuo Sovietų Sąjunga tarėsi? Kieno sutikimą Sovietų valdžia gavo? Kaip vienos islamiškos valstybės diplomatas pasakė: "Atrodo, kad Aminas pakvietė savo žudikus atvykti į savo šalį". Ar Sovietų kariuomenė galėjo pakviesti Babrakas Karmalis, kurio tuo metu visai nebuvo Afganistane? Kaip aš pirmą pastebėjau, Babrako Karmalio vyriausybė yra gryniausias Sovietų Sąjungos išradimas, tai rusų išmislis ir be afganistaniečių sutikimo primestas Afganistano gyventojams. Aišku, kad Sovietų Sąjungos ir Afganistano draugingumo sutarties ketvirtas paragrafas nebuvo taikomas šiuo atveju." (Ištrauką iš 1980 metų lapkričio 24 dieną Madrido konferencijoje pirmininko Dante Fascell pasakytos kalbos.)

Atstovų Rūmų nario ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijos pirmininko D. B. Fascell kalba, jo surinkti faktai, pirmą kartą taip aiškiai paskelbti Madrido konferencijon suvažiavusiems Sovietų atstovams, buvo tokie kartūs, kad jie labai blogai jautėsi. Jie turėjo sutikti su amerikiečių klausimais ir baigti kalbas apie Belgrado konferencijoje padarytus nutarimus ir Helsinkyje pasirašytus pagrindinius saugumo ir bendradarbiavimo principus Europos taikai. Teisininkas Fascell yra geras tarptautinės teisės žinovas. Jis yra išklauses šimtų Sovietų pavergtų tautų liudininkų. Jis išklausė lietuvių, lenkų, latvių, estų ir kitų pavergtų tautų atstovų

pasakysiu.

Apsimetėlis gudruolis, nieko nepesės, išdūli-na laukan.

Po to ateina dar visa eilė. Pradedama jau nusibosti. Kai kas iš šeimos pradeda prikaišioti, kad su tais pinigais ir galo nebus, eis ir eis į namus pašaliniai žmonės.

Nieko, — juokiasi Konstantinas. — Juk tai įdomiausia tipų galerija. Tikrai pažiūrėkit į kiekvieną, kaip jis ieško nepamestų pinigų. Labai įdomu.

Pagaliam ateina ir uridninkas. — Kokie čia atrasti pinigai ir kodėl neatnešėte jų į policiją? — iš karto bando kalbėti valdžios tonu.

— Pinigai mano atrasti. O jeigu policija pametė, tai ir pas mane atsiims, — ramiai atsako Konstantinas.

— Kiek tų pinigų? — užsidegą godumu policininko akys.

— Kiek pamesta, tiek ir rasta.

— Tamsta turi pranešti valdžiai!

— Čia ne valdžios reikalas, bet mano ir to, kuris pametė! — griežtai atkerta Konstantinas raudonsiūliui, ir tas su apmaudu išeina, kad negali pasinaudoti svetimais pinigais. Išeidamas dar bando grasinti, bet Konstantinas tiktai juokiasi.

Pagaliam ateina berniukas, kuris pardavinėjo bulkutes ir kitus mažmožius kurorte. Įeina nedrąsiai, varždamasis.

— Sode ant suoloio priguliu, ir ten, tur

būt, man iškrito iš kišenės du popieriukai po tris rublius. Tokie suglamžyti. Vienas truputį perplyšęs, — pasakoja mikėdomas, labai nusiminęs.

— Tavo, broleli, pinigai! — apsidžiaugia Konstantinas. — Štai jie visai tokie, kaip tu pasakoji.

Nudžiungta berniukas ir išbėga laimingas.

Praeina pro žalią namelį su didelėmis verandomis. Dabar jau aptriušęs namelis, bet iš jo liekany, ypatingai — medžio marginių, matyti, kad tai būta prašmatnios ir gražios kurorto vilos.

Tai buvusios Markevičių vilos likučiai. Šitose verandose kadaise svečiavosi M. K. Čiurlionis, skambėjo jo linksmas balsas ir juokas. Kaip visa tai šiandien toli ir neįtikima pro nykius palaikus.

Markevičiai buvo artimi Čiurlionių bičiuliai. Buvo kilę iš Lietuvos bajorų, sulenkėję ir nuolat gyvenę Varšuvoje. Druskininkuose turėjo vilą — labai gražią, ranytais medžio raiziniiais išdailintą — ir čia atvažiuodavo vasaroti, o kartais ir ilgiau pagyvendavo.

Pats Markevičius buvo gydytojas, bet Druskininkuose nesivertė gydytojo praktika, čia jis buvo muzikas. Toks jis ir buvo iš polinkų: baigęs Maskvos konservatoriją, bet teko verstis gydytojo amatu pragyvenimo sumetimais.

Atvažiavęs į Druskininkus, mėgdavo groti vargonais. Kartą buvo net toks atsitikimas. Groja Markevičius vargonais ir, tur būt, nelabai bažnytinę muziką, kad jo giminaitė Prosinška, Druski-

A. SVILONIS

"PASAULIO LIETUVIO" STRAIPSNIAI IR RECENZIJOS

(Tęsinys)

Yra aišku, kad Maskvai bugal jo išmanymą, dar nereikia blogi mūsų kraštui. Maskvai buvo paranku išvežti Sibiran šimtus tūkstančių lietuvių ir ten jų didesnes mases sunaikinti, sunaikinti mūsų Tautos veikėjus, bet pagal Vinco Trumpos išmonės logiką, tai dar nereikia, kad tai bloga mūsų kraštui. Maskvai buvo paranku išžudyti 30,000 mūsų partizanų, tai dar nebūtina bloga mūsų kraštui. Štai kokiomis nesąmonėmis skleisti naujajam "Pasaulio lietuviui" kuris spausdinamas surinktomis iš išeivijos aukomis. Ar nereiktų kartu klausti: iki kokių, pagaliau?

Taip pat, atspausdinta ir dr. Broniaus Nemicko paskaita, skaityta Lietuvių Bendruomenės politinės komisijos konferencijos suvažiavime. Reikia tik nustebti tokiu jo aktyviu įsijungimu į šią komisiją, žinant jį buvusį Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, merods, net Valdybos vicepirmininku. Ir tai dėl to reikia stebėtis, žinant kad šis politinė komisija LB-nės vadų įsteigta politinei veiklai veikti. Kitaip sakant, konkuruoti su VLIKO ir ALTO politine veikla. Aišku, kad tokią konkurenciją yra nesveikas dalykas, keliantis tarpusavę nuolatinę trintį, skaldydamą mūsų visuomenės ir duplikavimą politinės veiklos. Kas reiškia, kad tai bus silpninimas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto laisvinimo veiklos.

Dr. B. Nemicko paskaita, kupina kontroversijų, bet tai yra būdinga jo galvosena ir jo rašymui. Nemanau, kad atsirastų daug tokių teisininkų taip galvojančių ir taip rašančių kaip dr. B. Nemickas.

Mano dėmesį atkreipė ir RK (jei neklystu, tai bus Romas

Kasparas, vienas iš redakcijos narių) recenzija leidinio, išleisto JAV Reorganizacinės Lietuvių Bendruomenės, apie vaidmenį dabarties laisvinimo veiksmų situacijoje. Tai paskaita, mūsų žymaus d-ro ir visuomenininko Zenono Danilevičiaus, buvusio Amerikos Gydytojų D-jos medicinos JAMA žurnalo redaktoriaus. Paskaita buvo skaityta RLB-nės Tarybos atstovų suvažiavime. Bet kas krinta į akis, kad recenzentas Romas Kasparas šio leidinio aptarimui "Pasaulio lietuviuje" yra paskyręs nepalyginamai daug daugiau vietos, negu kitiems, jame paminėtiems leidiniams, kurie yra aptariami vos vienu, kitu sakiniu. Jis šį leidinėlį recenzuoja, kaip sakoma, išsijuošęs, nors pats rašo, kad jo apimtis vos tik 14 — puslapių. Reik manyti, kad Romo Kasparo toks šiam leidineliui dėmesys, rodo jį esant didesnę svarbą, o gal jis mano, kad jame mintys yra pavojingos visai LB-nei?

Deja, paskaičius jo recenziją, pasirodo, kad ji nerimta, neobjektyvi, tendencinga ir demagogiška. Jis piktinasi Naujienomis, kam jos skelbė, kad šis leidinys yra rimtas ir vertas didelio dėmesio. Atrodo, kad Romas Kasparas a priori yra neigiamai nusiteikęs prieš Naujienas ir jų nelaiko autoritetu. Jei taip, kas galėtų tvirtinti, kad Romas Kasparas turi didesnę autoritetą, net ir už šį lietuviškąjį išeivijai skirtą dienraštį? Nemanau, kad recenzento autoritetas būtų toks didelis, kad ką jis parašė, tai jau šimtprocentinė tiesa. Neteko spaudoje skaityti jo parašytų straipsnių, bei mokslinių veikalų, kuriuose būtų išdėstęs savo galvoje sukauptas didžias idėjas.

Jam nepatiko, kad daktaras atidengė LB-nės vadų pasimetimus. Jo padarytos iš šios pas-

kaitos ištraukos, neįrodo, kad daktaras būtų klydęs ar netiesą parašęs. Priešingai, R. Kasparo suminėtos citatos, sakyčiau, daugiau skatina skaitytoją išgyti šios paskaitos atspaudą ir ją ištiesai perskaityti, šaltu protu gerai apsvačius padaryti išvadą, kad jau atėjo laikas iškeltas LB-nės nuokrypas taisyti. Be to, Romas Kasparas cituoja šios paskaitos tas vietas tendencingai ir tik tam, kad suniekintų netik daktaro pareiktas mintis, bet ir jo asmenį. Bet iš viso, tokios recenzijos negalima vadinti recenzija, nes ji žemina ne tik patį recenzentą, bet ir "Pasaulio lietuvių" — LB-nės oficiozą. Recenzentas turėtų iškelti autoritarius padarytas klaidas, visi jie paskaitoje būtų suradę. Tuo tarpu jis cituoja paskaitos tokias mintis, kurios nėra klaidos, nei LB-nės vadų įžeidimas. Saky-sim, kad ir toks jo pareikšimas: "Autoritetai žūva, jei jie išsida demokratiškus pagrindus". Juk tai gryna tiesa, tai liudija netolimos praeities faktai. Visi žino, kas atsitiko su tais dvidešimtojo amžiaus totalistais. Bet jei Romas Kasparas taiko tai LB-nės vadams ir juos įrikuoja į totalistų eiles, tai jo reikalas, ir jam niekas negali užginti juos sutapatinti ir su dvidešimtojo amžiaus totalistais.

Žodžiu, tokia recenzija nėra verta šio vardo, nes ji rašyta liepsnojančios neapykantos būnėje visam tam, kas yra RLB-nės veikliama. Jis ją baigia cinišku pasityčiojimu. O tai tik dėl to, kad Romas Kasparas nesugebėjo daktaro sukauptas pareiktas mintis įvertinti objektyviai. Matyt, jos jo galvai per gilios. Todėl jis daro uždominą, girdi, reikėtų šio leidinio pavadinimą pakeisti ir pavadinti... pamachių jautį emiau pūstis... Daleis kime, kad leidėjai priėmė jo siūlomą pavadinimą. Tada būtų aišku, kas emė pūstis, pamachių jautį, ir koks buvo tos varlės tragiškas finalas. Nemanau, kad RLB-nės vadovybė norėtų tokio likimo ir Romui Kasparui. O vis tik jam patartina pasiskaityti pasakėčią apie "Varlę ir jautį".

Baigiant šias pastabas dėl šios "recenzijos" ir Romo Kasparo daromos užuominos pakeisti paskaitos pavadinimą, jis "Pasaulio lietuviuje" atskleidė savo kultūrinės dvasios skurdžią būseną.

— Chicagos mokyklų superintendente pareigoms kandidatuoją juodosios rasės pedagogę Ruth B. Love iš Oakland, Calif. Tam postui yra ir daugiau tos rasės kandidatų.

KAZYS BORUTA

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS

(Tęsinys)

Vieną kartą M. K. Čiurlionis, vaikščiodamas po parką, atrado po suoločiu dvi trirubles ir iškabino skelbimą, kad rasti pinigai ir kur galima juos atsiimti.

Tuoju vienas po kito pradeda ateiti atsiimti pamestų pinigų. Vieni ateina nedrąsiai, kiti — akiplėšiškai, kiekvienas pagal savo būdą.

— Ar negalima gauti pamestų pinigų? — atėjęs klausia.

— O kur pametei ir kiek? — paklausia Konstantinas, stebėdamas atėjusį.

— Oi, aš daug kartų ir daug pinigų pamečiau, ką aš galiu žinoti.

— Na, kad nežinai, tai ne tavo.

— Nu, kaip ne mano, ponas? Aš tiek daug pamečiau!

— Kiek gi? — mato Konstantinas, kad akiplėša ir nori svetimus pinigus nusisavinti.

— Nu, šimtą, nu, du šimtu rublių, — spėlioja apsimetėlis.

— Ne tavo! — griežtai atkerta Konstantinas.

— Nu, gal ir ne mano, — nusileidžia, o paskui prisigerindamas klausia: — O ponas, ar daug rada? Aš niekam nesakysiu.

Konstantinas nusijuokia.

— Ateik, kai atsiras tas, kuris pametė, tada

ninkų aristokratiška davatka, klausio, klausio ir nesupranta, kas čia per muzika, tai emė ir apalpo:

— Ak, ak, kas čia su tuo Čiurlioniu atsitiko, kad jis ne taip groja.

Markevičiui teko nulipti nuo vargonų ir iš muziko vėl pasidaryti gydytoju.

— Marysenka, — (toks buvo davatkos vardas), — kas yra? Juk tai aš groju vargonais.

— Ak, tai tu, Juozapai, — atsipeikėjo davatka, — o aš maniau, kad mūsų vargonininkas taip klaidžioja.

Markevičius buvo geras ir jautrus muzikas. Tai jis pastebėjo M. K. Čiurlionio didelius gabumus muzikoje, prikallėjo kunigaikštį Oginskį priimti į savo mokyklą Plungeje, kas nulėmė tolimesnį gyvenimą. Markevičius visą laiką domėjosi M. K. Čiurlionio mokslu ir labai jį vertino kaip muziką. Ir kai vėliau M. K. Čiurlionis susidomėjo tapyba, senas daktaras buvo labai nepatenkintas.

— Kokia čia tapyba tokiam gabiam ir mokytam muzikui? — stebėjosi. — Tikrai laiko gaisinimas.

Bet paskui ir pats žavėjosi M. K. Čiurlionio spalvingomis sonatomis, tikra muzika dailėje.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon"
(Apriškimo 16:16)

47. Girkime Dievą už tokį užtikrinimą, kad pagaliau teisingumas nugalės nuodėmę ir mirtį. Taigi, matydami, kad ta karalystė, kurioje bus parodyta nugalincioji Kristaus galybė, yra visai arti, nesistebėkime tuo, kad pasaulyje turi įvykti Armagedono kova, kurioje bus panaikinti paskutiniai šėtono viešpatavimo likučiai. Mes žinome, kad taip turės įvykti todėl, kad žmonės turi gauti pilniausią ir jau nebetrukdomą progą priimti Kristaus karalivimą.

Is tikrųjų mes dabar turime širdingiausiai melstis į Dievą, sakdami: "Teateinie tavo karalystė. Teįvyksta tavo valia, kaip danguje, taip ir žemėje". — Mato 6:10.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1928 S. Manhattan Rd., Westchester, N. Y.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 542-2727 arba 542-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2615 W. 71 St. Tel. 737-5149
Liktina akis, lrtitako akiniai ir "Contact lenses"
VAL. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet, ketvirtadienį 5-7 val vak.
Ofiso telefonas: 776-2880, Rezidencijos telef.: 448-5545

SLEIKIS, O. F.

LIETUVIŠKAS PROTĖZISTAS
APDARAI - STOLAI, MOK. DAU.
Speciali pagalba žmonėms, turintiems lėtinę ar kitą sutrikimą.
1400 West 63rd St., Chicago, Ill. 60625
Tel.: Prospect 6-2844

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 260 kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, 1981 m. sausio 11 d., 2 val. popiet, 2549 W. 71st St., Chicago. Kvietiame kuopos narius ir susidomėjusius Susivienijime veikla, atlaikyti. Valdysba

Baltuosius Rūmus ne važiuos, bet bėgte bėgs

"Dirvos" 1980 m. gruodžio 1 d. skilteleje "Iš kitos pusės" V. M. panaudojo sąmojų, kurių A. Gečys priverė pasidaryti bėgikų, užsiregistravusių respublikonų ir prisipažinti, kad JAV LB Visuomeninių reikalų taryba sudaryta iš dviejų trečiųjų registruotų respublikonų. Manau, kad "antrojo VLIKo" viešiniukui iš savo tarpo reikės pašalinti patį didįjį "demokratą" R. Cesonį nes respublikonų valdomi Baltieji Rūmai negalės palankiai sutikti kartu apsilankiusių demokratų, kurie rinkiminėje kovoje buvo aršūs respublikonų nedraugai. Atsiminti, kad Gečijui tas padaryti yra vieni niekai, nes jo pastangomis "buvo išrūpintas Lietuvos diplomataų testinumas ir finansų problematika". Taigi, VM savo sąmojuje toliau taip pasisakė: "To akivaizdoje veiksniai turėtų jaustis kaip estafetės bėgikai — vieni gali pailsėti, o kiti tęsti bėgti".

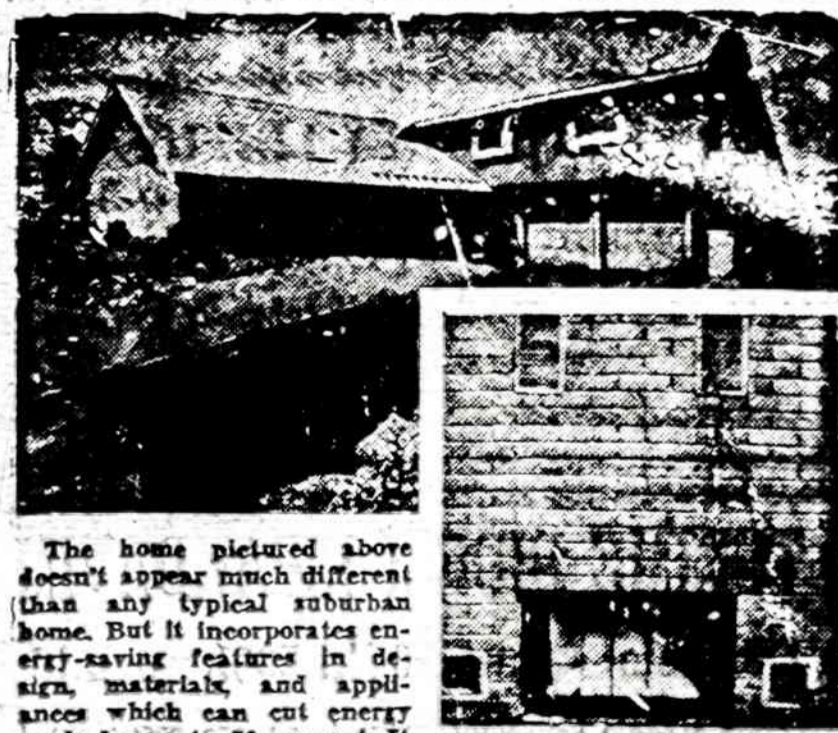
Savo autoritetingame žodyje, parašytame laiške "Dirvos" redaktoriumi, A. Gečys pasakė, kad JAV LB Visuomeninių reikalų taryba nesijaučia pavargusi po gaudaus bendradarbiavimo su prez. Carterio administracija, susikaupusi nuovargi išblaškė prieš rinkimus Bendruomenės pastangomis (sic!) "išrūpinta Lietuvos diplomatinės tarnybos testinumo ir atstovavimo garantijos". Iš kalno užsiangažuoja stipriais ir pasisėmusiais tiek energijos, kaip su "kepure" per

Vasario 16-osios minėjimus prisirinkę savo vazinėjimams aukų". O kaip tiek daug taryboje turėdami registruotų respublikonų, kalbos negali būti, kad "estafetės bėgikus į Baltuosius rūmus" išskėstomis rankomis ir su didžiausia pagarba nepriimtų Reagano administracijos pareigūnai. Ar nebūtų teisingiau — pradžioje durininkai, o vėliau, gal pats "registruotas respublikonas" Gečys prisimeilins ir prie kurios nors sekretorės.

Jis esąs tik įsitikinęs, kad ALTOJ susibūrusiems gausiai mūsų garbingiems pensininkams (kodėl ne išmruoliams ir seniems) būtų sveika sulci-moje estafetėje bėgti. Vargu Gečys savo teigimą, kad "mielai juos sutinkame pakilti vertingai užtarnautame pasaulyje", pidsys ir pasuks į ramio ir geros valios žmogaus kelią. Tegul pensininkų žmogaus amžius tinka ir po-sėdžiavimui ir rašymui prisim-nimui.

Turime ir labai gerų pensininkų, kuriems ir dr. Adomavičius, patikrines sveikatą, patars stipriai paspausti, kad Gečys ir jo šalininkus, arba pačių pasiskirstymo pareigomis, vadinamosios Tarybos estafetininkus ne tik pristabdys, bet per ketvertą metų ir paties ant menčių. O pačiam vadovui teks nuleidus galvą ir nosį jausti sąžinės graužimą, kad pasidžadėtų estafetės lenktynių, kad ir ne pensininkų amžiaus, kad ir po-sėdžiautojų kategorijos, bet neįveikiusių senjų ir baltagalvių. Rimas Bėgikas

PATS SKAITYK IR DAR KIL-TUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

The home pictured above doesn't appear much different than any typical suburban home. But it incorporates energy-saving features in design, materials, and appliances which can cut energy needs by up to 50 percent. It has two heat-circulating Heatilator fireplaces (right), designed to draw room air in through the lower vents, warm it and then re-direct the heated air back into the room.

The more effective use of energy-saving design, materials and appliances can well save up to one half the cost of heating and cooling your home. This claim is being proven by New York's Long Island Savings Bank. Its "Centenary '78" house was built to demonstrate the many practical ways of conserving energy. The total additional cost of these improvements was approximately \$4,000... projected to be amortized within 4 to 5 years through reduced ex- penses, including energy saved in-

DU STUDENTAI TAPO VAGIMIS

CHICAGO, Ill. — Du jauni studentai per Kalėdų šventes įsi-brovė į šiaurės Chicagos namus ir prisigrobė daugybę įvairių vertingų daiktų. Vagiliavo 22 metų studentas dantistas John Christakis ir jo draugas Michael Abbadini, 21 m. A. Jie išpuoma-vo du didelius sandėlius, kuriuos per kelias dienas pripildė įvai-riomis brangenybėmis, verto-mis apie \$300,000.

Policijai pirmiausia pavyko su-rasti Christakio sandėį kur rado vertybių, siekiančių 10,000 dolerių vertės. Ten policija rado Christakio automobilį, jo adre-są, raktus ir kelis dokumentus. Netrukus jai pavyko išaiškinti ir antrą sandėį, kuriame buvo keletas televizorių, radijo apar-atų, drabužių, siekiančių 200 tūkst. dolerių vertės.

Policija sekmadienį leis žmo-nėms pasižiūrėti į sunėstus daiktus policijos sandėlyje, 325 Hazel Ave., kad galėtų savuosius atpažinti ir, po reikalingų nuro-dymų, atsiimti. Sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet ap-vogetiję galės patikrinti, ar kar-tais ten dar yra jiems priklausančių daiktų.

Christakis yra Gary advokato sūnus. Jam teks aiškintis teisme.

JAPONIJOJE SIAUTE BAISI PUGA

TOKIJO, Japonija. — Japo-nijoje ketvirtadienį spaudė di-deli šalčiai ir siautė tokia baisi pūga, kad daugelis gyventojų tokių vėjų ir sniego nebeprisi-mena. Vyresnieji pasakoja, kad 1962 metais Japonijoje buvo la-bai sunki žiema ir dideli šalčiai, bet tokių šalčių, kaip praeitą ketvirtadienį, tai Japonijoje ne-buvo.

Penktadienį nustatyta, kad pūga prasidėjo didžiausiu snie-go debesimis, atsiradusiais iš Sibiro šiaurės. Vėjas tą sniegą taip smarkiai nešė, kad sulgino visus kelius su didžiausiais sniego laukais. Vietomis sniego privertė net 11 pėdų. Jau suras-tis ir išaiškinti 33 žuvusių žmo-nių lavonai. Daugiausia jų žuvo keliuose.

Mūsų vaikai

Maža mergaitė kalba į savo bobute:
— Bobute, užmerk akis!
— O tas kam?
— Mat, tėtys pasakė, jog kai tu užmerksi akis, mes galėsime nusipirkti naują automobilį.

Vaikas: Pasakyk, tėveli, kas yra vėjas?
Tėvas: Kaip čia pasakius? Vėjas yra ne kas kita, kaip oras, kurį turi ko greičiausiai bėgti laukan, mano vaike.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTE
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1009

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Paloe Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

